

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล
กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาป่าติ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

DEVELOPING GUIDELINES FOR MULTICULTURAL LEADERSHIP IN EARLY
CHILDHOOD TEACHERS IN THE DIGITAL ERA OF PA TUENG
EDUCATIONAL QUALITY DEVELOPMENT NETWORK UNDER
THE CHIANGRAI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 3

นุชจิรา ปิงวงศ์¹, ธิดารัตน์ สุขประภรณ์², สมเกียรติ ตุ่นแก้ว³

Nuchjira Pingwong¹, Thidarut Sukprapaporn², Somkiet Tunkaew³

Corresponding Author E-mail: 668914058@crru.ac.th

Received: Feb 26, 2025; Revised: Mar 29, 2025; Accepted: Mar 31, 2025

บทคัดย่อ

การศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม 2) ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม และ 3) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล วิธีการวิจัย คือ วิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูปฐมวัย จำนวน 42 คน เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ จำนวน 7 คน ผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม จำนวน 12 คน เครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง การสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา สังเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับ มากที่สุด คือ ด้านความรู้ทางพหุวัฒนธรรม ปัจจัยในการพัฒนา ได้แก่ ปัจจัยภายใน คือด้านบุคลิกและวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยภายนอก ได้แก่ สังคมและเทคโนโลยี แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นการวางแผน ให้สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการของครูปฐมวัย ในการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีที่จำเป็น ขั้นการปฏิบัติ มีจัดกิจกรรมอบรมเกี่ยวกับความรู้ และทักษะทางพหุวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง ขั้นการตรวจสอบ ต้องมีการนิเทศ ติดตาม ผลการนำไปใช้มาปรับปรุง และพัฒนาการต่อยอดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยผู้อำนวยการโรงเรียน หน่วยงานต้นสังกัด และขั้นการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

คำสำคัญ : แนวทางพัฒนา , ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม, ครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล

¹ครูโรงเรียนบ้านรวมใจ

¹Teacher at Baan Ruamjai School

^{2,3}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

^{2,3}Master of Education Chiangrai Rajabhat University

Abstract

This independent study aimed to 1) study needs assessment for developing multicultural leadership, 2) factors in developing multicultural leadership, and 3) the guidelines for developing multicultural leadership of early childhood teachers in the digital age. The research methodology was a mixed-methods approach, consisting of both quantitative and qualitative research. The population for the quantitative study included 42 school administrators and early childhood teachers. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using mean, standard deviation, and the Priority Needs Index. For the qualitative study, the data sources included 7 interviewees and 12 focus group participants. The research instruments were semi-structured interview forms and focus group discussion guidelines. Data were analyzed using content analysis.

The research found that the needs were at the highest level in the area of multicultural knowledge. The factor in developing was internal factors which were personnel and equipment, and external factors which were society and technology. The guidelines for developing multicultural leadership in early childhood teachers in the digital era consisted of four steps as follows: 1. Planning phase, educational institutions should conduct a needs assessment to identify the requirements of early childhood teachers regarding the use of essential resources and technology. 2. Implementation Phase, continuous training programs should be organized to enhance teachers' knowledge and skills in multicultural education. 3. Evaluation Phase, supervision and follow-ups should be conducted by school administrators and relevant agencies to assess the application of the training, ensuring improvements and further development of learning activities. And 4. Revision Phase, teachers should be encouraged to develop and integrate technological media into their teaching practices to enhance instructional effectiveness.

Keywords: Development Guidelines, Multicultural Leadership, Early Childhood Teachers in the Digital Age

บทนำ

ปัจจุบันการศึกษาที่ดำเนินไปในด้านการศึกษาและการพัฒนาสังคมเป็นกระแสหลักสำคัญที่สังคมโดยรวมต่างเฝ้าจับตามองในกระบวนทัศน์ของความเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนา ซึ่งคงเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าแผนงานเพื่อการปฏิรูปการศึกษาได้กำหนดไว้ 7 เรื่องหลัก เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา ดังนี้ 1) การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ การสร้างความร่วมมือ ระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน 2) การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน การพัฒนาระบบการดูแล พัฒนา และจัดการเรียนรู้ 3) การปฏิรูปลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา 4) การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครูและอาจารย์ การผลิตและคัดกรองครู 5) การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 6) การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 7) การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ด้วยระบบดิจิทัล (Digitalization for Educational and Learning Reform) ซึ่งเห็นได้ว่าการพัฒนาการศึกษาทั้ง 7 เรื่องได้ให้ความสำคัญหลักในการพัฒนาทิศทางของการศึกษาในด้านของการพัฒนาและยกระดับครูและเด็กปฐมวัย รวมถึงการปฏิรูปการศึกษาและเรียนรู้ด้วยระบบดิจิทัล (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. 2560: 5-6)

การพัฒนาภาวะผู้นำครูปฐมวัย จึงมีความสำคัญสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นอนาคตของชาติและเป็นอนาคตของโลกที่เราอยู่ร่วมกัน ผู้ดูแลเด็กและเยาวชนล้วนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านต่างๆ ของเด็กตามวัย จากงานวิจัยของ Center on the Developing Child มหาวิทยาลัย Harvard Caplan (2013 อ้างถึงใน ศศิกร ทรวงบุญกุล. 2567) เรื่องระบบประสาทและงานวิจัยเชิงพฤติกรรมในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า สมรรถนะของมนุษย์มีการพัฒนามากที่สุดในช่วง แรกเกิดจนถึงอายุประมาณ 5-6 ปี ซึ่งจะเป็พื้นฐานของชีวิตของแต่ละบุคคลในด้านสติปัญญา สุขภาพร่างกาย รวมทั้งพฤติกรรมไปตลอดชีวิต ส่งผลต่อความรุ่งเรืองและความมั่นคงในสังคมที่อาศัยอยู่ ซึ่งหมายความว่า การลงทุนด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาสมองและระบบต่างๆ ของร่างกายในช่วงปฐมวัย เป็นช่วงที่คุ้มค่ามากที่สุด ดังนั้น ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของโลก โลกของเราซึ่งในปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงและผันผวนอย่างรวดเร็วไม่สามารถคาดเดาได้ หรือ ที่หลายๆ ภาคส่วนเรียกกันว่ายุค VUCA World คุณสมบัติใดที่พึงจะมีในผู้นำหรือบุคลากรขององค์กรให้ สามารถรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง ทบทวนตัวเอง และปรับตัวได้อย่างต่อเนื่องและทันทั่วทั้งที่ บุคลากรทุกคนในองค์กรต้องพร้อมเรียนรู้และเปิดกว้างสำหรับความท้าทายใหม่ๆ ร่วมมือ มีส่วนร่วม และนำองค์กรให้บรรลุ เป้าหมายที่วางไว้ Boonchote (2022 อ้างถึงใน ศศิกร ทรวงบุญกุล. 2567)

กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย มีโรงเรียนทั้งหมด 9 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนบ้านป่าตึง (ประสาทวิทยาคาร) โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน โรงเรียนบ้านปางง โรงเรียนบ้านสันโค้งแม่จัน โรงเรียนบ้านห้วยมะหินฝน โรงเรียนบ้านสันติสุข โรงเรียนประชารัฐพัฒนาฯ โรงเรียนบ้านปางสา และโรงเรียนโรงเรียนบ้านรวมใจ นับเป็นกลุ่มเครือข่ายของอำเภอในจังหวัดเชียงรายที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม เนื่องจากการมีชนเผ่าพื้นเมืองหลายกลุ่มอาศัยอยู่ในพื้นที่ เช่น ชาวอาข่า ลาหู่ เย้า ม้ง จีน กะเหรี่ยง และเชื้อชาติอื่นที่เข้ามาอาศัย นอกจากนี้ยังมีการติดต่อค้าขายและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างพม่าและลาว ซึ่งส่งผลให้เชียงรายมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมความเข้าใจและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของคนในพื้นที่ ทักษะ ที่สำคัญในการสร้างความสามารถในการสื่อสารและการเข้าใจพหุวัฒนธรรมอื่น ๆ ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การทำงานร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมต่อไป

การวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัยในยุคดิจิทัลในศูนย์เครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าตึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้มีข้อมูลที่ครบถ้วนและเป็นพื้นฐานสำหรับการวางแผนพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพในอนาคต

ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา เป็นพื้นฐานที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพตามความต้องการจริงของประเทศ ผู้วิจัยเห็นความสำคัญการวิจัยจะรวมถึงข้อมูลที่สะท้อนสถานการณ์ปัจจุบันของการพัฒนาภาวะผู้นำครูปฐมวัยเชิงพหุวัฒนธรรมในยุคดิจิทัล และแนวทางการพัฒนาในอนาคตเพื่อตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าตึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3
2. เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าตึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าตึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการจำเป็น ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ความหมายของภาวะผู้นำ

ธนิศ รัตนศักดิ์ดา (2565: 18) กล่าวว่า ความหมายภาวะผู้นำ หมายถึง การที่ผู้นำใช้กระบวนการชักนำบุคลากรให้ปฏิบัติตามความต้องการ โดยใช้กำลังกาย กำลังใจ กำลังความคิด กระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน ให้บุคลากรมีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งตลอดจนทำให้ผู้ร่วมงานมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายขององค์กร

อุณดา โชติไสว (2565: 21) กล่าวว่า ความหมายภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลหนึ่งซึ่งเป็นผู้มาใช้อำนาจและอิทธิพลอย่างมีศิลปะเพื่อเป็นการกระตุ้นและชักจูงใจให้ผู้ตามได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปตามนโยบายและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดรวมทั้งสร้างแรงบันดาลใจมีความคิดสร้างสรรค์ ประสานสัมพันธ์ ตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างราบรื่น

คุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม

ปาลิตา สายรัตทอง พัฒนพิชัย (2564: 162) กล่าวว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางพหุวัฒนธรรม ด้านเจตคติที่ดีทางพหุวัฒนธรรม ด้านทักษะทางพหุวัฒนธรรม

ต่อเพราะ ดอละ (2564: 11) กล่าวว่า ลักษณะของภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ด้านการมีความสามารถในการสื่อสาร ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร ด้านการสนับสนุนทรัพยากร ด้านการมีคุณธรรม

รูปแบบและวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ

สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย (2560: 119) กล่าวว่า รูปแบบและวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำต้องอาศัยความสัมพันธ์ของคนในองค์กร ซึ่งต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ศึกษาและเรียนรู้ เป็นบุคลิกลักษณะอย่างหนึ่งของนักบริหารการศึกษา ที่บ่งบอกให้ทราบถึงลักษณะนิสัยเฉพาะตัวที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ซึ่งจะปรากฏในลักษณะ ของความมีอัธยาศัยที่ดีเมื่อมีการติดต่อสื่อสารสัมพันธ์กันระหว่างบุคคล

มาริษา สุจิตวนิช (2560) กล่าวว่า รูปแบบและวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ สิ่งสำคัญ คือ ความสัมพันธ์ของคนในองค์กร ซึ่งมีสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลต่อบุคคล กลุ่มบุคคลต่อกลุ่มบุคคลด้วยกัน เพื่อให้มีความผูกพันเป็นมิตรต่อกัน

มีความสุขในการทำงาน ร่วมกันในองค์กร ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ยึดเหนี่ยวให้บุคลากรอยู่กับองค์กรที่มีทัศนคติที่ดีต่องานและองค์กรไว้ได้

รัชฎากร อัครจันทร์ (2560) กล่าวว่า รูปแบบและวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำที่ดีประกอบด้วย คุณลักษณะของผู้นำไว้ 2 ประการ คือ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพทั่วไป ได้แก่ บุคลิกภาพดีมีลักษณะเด่นเฉพาะตัว มีการแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสม มีความกระตือรือร้น รู้จักตนเองและมีวัตถุประสงค์ในการทำงาน คุณลักษณะด้านสัมพันธ์กับงาน ได้แก่ การมีความรู้ มีไหวพริบสามารถเผชิญกับปัญหาและแก้ปัญหาต่าง ๆ เฉพาะหน้าได้ดีมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการคิดยืดหยุ่นและปรับตัวกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ มีความกล้าหาญ มีความอดทน มีความเข้าใจอารมณ์และความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพบริหารสถานศึกษา

ปัจจัยภายใน 2S 4M Analysis

พินิจ มีคำทอง (2562: 113-115) กล่าวว่า การวิเคราะห์ปัจจัยหรือสถานการณ์ภายในของสถานศึกษา เป็นการประเมินศักยภาพของการดำเนินงานของสถานศึกษา ที่ตามหลักการ วิเคราะห์ (2S4M) ดังนี้ ด้านโครงสร้างและนโยบายของสถานศึกษา (Structure : S1) ด้านผลผลิตและบริการ (Products and Service : S2) ด้านบุคลากร (Man : M1) ด้านประสิทธิภาพทางการเงิน (Money : M2) ด้านวัสดุทรัพยากร (Material : M3) ด้านการบริหารจัดการ (Management : M4)

เสาวภาคย์ เพชรฤทธิ์ (2561: 72) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารด้านวัสดุอุปกรณ์ ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา คือ การให้บริการของหน่วยงานสนับสนุน แสดงให้เห็นว่า ให้มีหน่วยงานสนับสนุนที่มีหน้าที่ในการจัดหาและเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพเพื่อให้บริการแก่หน่วยงานต่างๆ และให้ความรู้ในการใช้และซ่อมแซมในเบื้องต้น เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพมีความสะดวกและคล่องตัว

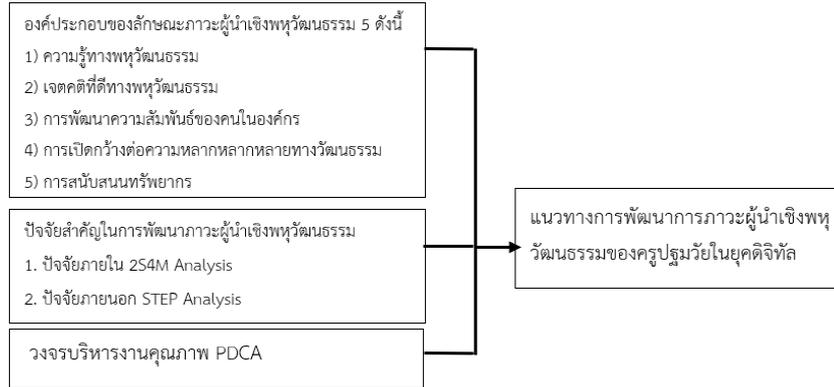
ปัจจัยภายนอก STEP Analysis

โกวิทย์ แสนพงษ์ (2562: 115) กล่าวว่า การวิเคราะห์ปัจจัยหรือสถานการณ์ภายนอกของสถานศึกษา เป็นการประเมินสภาพภายนอกสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบหาข้อมูลหรือโอกาส (Opportunity) ใน การพัฒนาสถานศึกษา รวมถึงการตรวจสอบภาวะคุกคาม (Threats) หรือข้อจำกัด (Constraint) ตามหลักการวิเคราะห์ (STEP) ดังนี้ ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Socio-cultural Factors : S) ด้านเทคโนโลยี (Technological Factors : T) ด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors : E) ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors : P)

วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำโดยใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA)

พระมหาแก้วมพล อุตปาโล (ชำนานู) (2566) กล่าวว่า วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำโดยใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) หรือ 4 ขั้นตอน มีดังต่อไปนี้ (P) Plan การวางแผน หมายถึง กำหนดวัตถุประสงค์และกระบวนการที่จำเป็นเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการ เริ่มตั้งแต่กำหนดหัวข้อปัญหาในการทำงาน ตั้งวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานให้ชัดเจน กำหนดขอบเขตการดำเนินงาน กำหนดโครงสร้างทีมงานและมอบหมายความรับผิดชอบ มีการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมาย (D) Do การทดสอบ หมายถึง ดำเนินการตามวัตถุประสงค์จากขั้นตอนก่อนหน้าหรือตามแผนงานที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบให้มีความต่อเนื่องเพื่อผลลัพธ์ที่ดีที่สุด (C) Check การตรวจสอบ หมายถึง หลังจากผ่านขั้นตอนการดำเนินงานหรือการปฏิบัติตามแผนมาแล้ว จะมีการบันทึกข้อมูลเพื่อใช้ในการตรวจสอบข้อมูลและผลลัพธ์ที่รวบรวมจากขั้นตอนการทดสอบหรือปฏิบัติงาน โดยจะได้รับการประเมินในทุกส่วนงาน (A) Action การปรับปรุงแก้ไข หมายถึง กระบวนการปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่มีปัญหา โดยขั้นตอนนี้เป็นการนำเอาผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนการตรวจสอบ มาวิเคราะห์และตรวจสอบสาเหตุความผิดพลาดที่เกิดขึ้นมาประเมินเพื่อพัฒนาแผนและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น สาเหตุที่แท้จริงของปัญหาดังกล่าวจะได้รับการตรวจสอบค้นหาและกำจัด โดยการปรับเปลี่ยนกระบวนการ มีการประเมินความเสี่ยงอีกครั้ง เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการในระยษนี้ จะได้อัฒนะนำและปรับเปลี่ยนกระบวนการเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ มีการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน โดยใช้วิธีการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล ฯ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา ป่าตึง จาก 9 โรงเรียน จำนวน 42 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 12 คน และครูปฐมวัย จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยใช้ เป็นแบบสอบถามจัดทำขึ้นจากกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอบถามเกี่ยวกับศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของครูปฐมวัยในยุคดิจิทัลมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล โดยในแต่ละระดับของมาตราประมาณค่า

นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเนื้อหา โดยวิธีการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67- 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองเก็บข้อมูลจากคณะผู้บริหาร และครูปฐมวัย ในโรงเรียนที่มีสถานบริบทคล้ายกันในอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในครั้งนี้ จำนวน 30 คน นำมาหาค่าความเชื่อมั่น มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัย เพื่อส่งจดหมายอย่างเป็นทางการในการขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม โดยส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 9 โรงเรียน โดยผู้วิจัยนำไปส่งด้วยตนเอง เพื่อขอความร่วมมือผู้บริหารและครูในการตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามกลับ จำนวน 42 ชุด ได้รับตอบกลับ 42 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 สรุปผลการตอบแบบสอบถามของประชากรที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าติ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 แล้วนำผลการสรุปการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารที่เป็นกลุ่มประชากรทั้งหมดมาจัดหมวดหมู่และบันทึกไว้และนำเสนอในรูปตารางพร้อมอธิบายได้ตาราง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา นำมาออกแบบและลงข้อมูลในแบบสอบถามกับเครื่องคอมพิวเตอร์ จากนั้นผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Need Index : PNI) จากข้อมูลทั้ง 2 ส่วน คือ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าติ้ว วิเคราะห์ข้อมูลดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Need Index : PNI) โดยใช้สูตรการคำนวณ Priority Need Index แบบปรับปรุงจากสูตรดั้งเดิมโดย นางลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช (2550 : 279) แล้วจึงเรียงลำดับจากที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

มีกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 7 คน ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ด้านการบริหารงานโรงเรียนปฐมวัยเชิงพหุวัฒนธรรม จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 2 ด้านนโยบายและการจัดกระบวนการเรียนรู้ปฐมวัย หรือผู้มีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัยเชิงพหุวัฒนธรรม จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 3 ด้านการวิจัยหรือผลงานวิชาการ เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาเอก ที่มีความเชี่ยวชาญด้านปฐมวัย จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured Interview) เพื่อหาปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล สร้างเอกสารแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามในขั้นตอนที่ 1 ข้อมูลจากความต้องการจำเป็นมาใช้ในการสอบถามประเด็นสำคัญ ในการหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล ฯ โดยมีปัจจัยสำคัญ 2 ปัจจัย ดังนี้ ปัจจัยภายใน 2s4m และปัจจัยภายนอก STEP นำเอกสารที่สร้างขึ้นไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ตลอดจนความครบถ้วนสมบูรณ์ของคำถาม จากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยถึงผู้ให้สัมภาษณ์ แล้วดำเนินการส่งแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง ให้กับผู้ให้สัมภาษณ์ผ่านระบบออนไลน์ โดยอาจจะใช้การสัมภาษณ์ตัวต่อตัว การสัมภาษณ์โดยการส่ง Link หรือ QR CODE ไปทาง Line Facebook หรือ E-mail. ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุปผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการ สัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน เพื่อนำมาสรุปปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าติ้ว โดยนำมาสรุปเป็นความเรียง สังเคราะห์ลงในตาราง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์การประชุมเชิงปฏิบัติการจะใช้การแปลความหมายที่เหมาะสมจากข้อมูล การวิเคราะห์จากบันทึกย่อ การวิเคราะห์จากการบันทึกเสียง และนำผลการประชุมเชิงปฏิบัติการมาสังเคราะห์ เพื่อสรุปหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิง พหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าตึง โดยนำมาสรุปเป็นความเรียง

ขั้นตอนที่ 3 หาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยใน ยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าตึง ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง จำนวน 17 คน ดังนี้ ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่ม เครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าตึง จำนวน 12 คน ผู้มีประสบการณ์ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ปฐมวัย จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ คือ การสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนา การศึกษาป่าตึง ผู้วิจัยสร้างเอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม เพื่อนำไปวิเคราะห์ร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุ วัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าตึง ศึกษาข้อมูลที่ได้จากการสรุปวิเคราะห์แบบสอบถาม ในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 มาใช้สร้างเอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับการหาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำ เชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าตึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฐมวัย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อขอความ ร่วมมือในการสนทนากลุ่ม นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสนทนากลุ่ม ร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน วิชาการของโรงเรียน ครูปฐมวัย และศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานด้านกระบวนการจัดการเรียนสอนปฐมวัยหรือมีความ เชี่ยวชาญในงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สรุปผลการสนทนากลุ่มของ ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นและปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัยใน กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าตึง นำผลสรุปการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลทั้งหมดมารวมกันจัดหมวดหมู่ บันทึกไว้ และข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาสรุปผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผลข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์จากการสนทนากลุ่มจะใช้การแปลความหมายที่เหมาะสมจากข้อมูล การวิเคราะห์จากบันทึกย่อ การวิเคราะห์จากการบันทึกเสียง และนำผลการประชุมเชิงปฏิบัติการมาสังเคราะห์ เพื่อสรุปหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิง พหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าตึง โดยนำมาวิเคราะห์เนื้อหาและเขียนเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าตึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถสรุปผล การศึกษา

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัยในยุคดีดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าติ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถสรุปผลการศึกษา โดยภาพรวม

ที่	ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม	สภาพปัจจุบัน			สภาพพึงประสงค์			PNI	ลำดับ
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
1	ด้านความรู้ทางพหุวัฒนธรรม	3.70	0.59	มาก	4.25	0.55	มากที่สุด	0.15	2
2	ด้านเจตคติที่ดีทางพหุวัฒนธรรม	3.77	0.65	มาก	4.34	0.53	มากที่สุด	0.15	1
3	ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร	3.91	0.58	มาก	4.43	0.52	มากที่สุด	0.13	5
4	ด้านการเปิดกว้างต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม	3.88	0.56	มาก	4.40	0.48	มากที่สุด	0.13	4
5	ด้านการสนับสนุนทรัพยากร	3.84	0.61	มาก	4.38	0.54	มากที่สุด	0.14	3
ภาพรวม		3.82	0.59	มาก	4.36	0.52	มากที่สุด	0.14	

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าติ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.82$, $\sigma = 0.59$) เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร ($\mu = 3.91$, $\sigma = 0.58$) รองลงมา คือ ด้านการเปิดกว้างต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม ($\mu = 3.88$, $\sigma = 0.56$) ด้านการสนับสนุนทรัพยากร ($\mu = 3.84$, $\sigma = 0.61$) ด้านเจตคติที่ดีทางพหุวัฒนธรรม ($\mu = 3.77$, $\sigma = 0.65$) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความรู้ทางพหุวัฒนธรรม ($\mu = 3.70$, $\sigma = 0.59$)

ผลการวิเคราะห์สภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าติ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.52$) เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.52$) รองลงมา คือ ด้านการเปิดกว้างต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.48$) และด้านการสนับสนุนทรัพยากร ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.54$) ด้านเจตคติที่ดีทางพหุวัฒนธรรม ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.53$) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านความรู้ทางพหุวัฒนธรรม ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.55$)

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าติ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในลำดับสูงสุด คือ ด้านเจตคติที่ดีทางพหุวัฒนธรรม (PNI = 0.15) รองลงมา คือ ด้านความรู้ทางพหุวัฒนธรรม (PNI = 0.15) และลำดับต่ำสุด คือ ด้านความสัมพันธ์ของคนในองค์กร (PNI = 0.13)

ขั้นตอนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำครูปฐมวัยเชิงพหุวัฒนธรรมในยุคดีดิจิทัล ของกลุ่มพัฒนาการศึกษาป่าติ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารศึกษานิเทศก์ คณะครูที่มีส่วนเกี่ยวกับจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการสังเคราะห์ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำครูปฐมวัยเชิงพหุวัฒนธรรมในยุคดิจิทัล ของกลุ่มพัฒนาการศึกษาป่าติ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

องค์ประกอบ	ปัจจัยภายใน 2S 4M Analysis		ปัจจัยภายนอก STEP Analysis	
	ปัจจัยสนับสนุน	ปัจจัยผู้ตั้ง	ปัจจัยสนับสนุน	ปัจจัยผู้ตั้ง
ด้านความรู้ทางพหุวัฒนธรรม	บุคลากร (Man : M1) ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยตระหนักถึงการเพิ่มทุนประสบการณ์และทักษะในการทำงานตามโครงสร้างการบริหารใหม่ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะด้านพหุวัฒนธรรม วัสดุอุปกรณ์ (Material : M3) ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การเข้าถึงสื่อการเรียนรู้และแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่แตกต่างกันอย่างเพียงพอและทั่วถึง	ผลิตภัณฑ์และบริการ (Service and products : S2) ปัจจัยผู้ตั้ง ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารมีฐานะค่อนข้างยากจน รวมทั้งขาดแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเองให้สูงขึ้นทั้งนี้เนื่องจากขาดสถานะทางทะเบียนราษฎร ประสิทธิภาพการเงิน (Money : M2) ปัจจัยผู้ตั้ง ได้แก่ มีงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมที่ค่อนข้างต่ำจำกัด	สังคม (Social) ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ มีวัฒนธรรมการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่องในสังคม เทคโนโลยี (Technology) ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ มีเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาความรู้ทางพหุวัฒนธรรม	เทคโนโลยี (Technology) ปัจจัยผู้ตั้ง ได้แก่ บุคลากรขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาความรู้ทางพหุวัฒนธรรม เศรษฐกิจ (Economic) ปัจจัยผู้ตั้ง ได้แก่ ความยากลำบากในการเข้าถึงแหล่งทุนเนื่องด้วยอยู่ในพื้นที่สูงและห่างไกล

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยสนับสนุนในการพัฒนาภาวะผู้นำครูปฐมวัยเชิงพหุวัฒนธรรมในยุคดิจิทัล ของกลุ่มพัฒนาการศึกษาป่าติ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 คือ ด้านความรู้ทางพหุวัฒนธรรม ปัจจัยภายใน ได้แก่ ด้านบุคลากร และด้านวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ด้านสังคม และด้านเทคโนโลยี

ขั้นตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูปฐมวัยเชิงพหุวัฒนธรรมในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

จากการวิเคราะห์ผลการศึกษาคำความต้องการจำเป็น และปัจจัยสำคัญทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูปฐมวัยเชิงพหุวัฒนธรรมในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันของทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูปฐมวัยเชิงพหุวัฒนธรรมในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเจตคติที่ดีทางวัฒนธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร ในขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ของทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูปฐมวัยเชิงพหุวัฒนธรรมในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความรู้ทางพหุวัฒนธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเปิดกว้างต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล มากำหนดเป็นประเด็นคำถามเพื่อกำหนดแนวทางในการสนทนากลุ่ม เพื่อร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูปฐมวัยเชิงพหุวัฒนธรรมในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ให้ดียิ่งขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัย ในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าติ้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถนำมาอภิปรายผลเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. สภาพความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัย ในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าติ้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ภาพรวมพบว่า สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 3.82, \sigma = 0.59$) เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร ($\mu = 3.91, \sigma = 0.58$) และภาพรวมพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.36, \sigma = 0.52$) เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร ($\mu = 4.43, \sigma = 0.52$) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าติ้ว มีการสร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นให้ครูทำงานอย่างเต็มความสามารถภายในสถานศึกษา การมีปฏิสัมพันธ์กับชุมชน และครูในกลุ่มเครือข่ายฯ อย่างต่อเนื่อง เช่น การเข้าร่วมกิจกรรม

กินวอ กิจกรรมเยี่ยมบ้าน กิจกรรมปีใหม่ลูกช้าง (คำทองอำแหง) กิจกรรมกีฬาภายใน กิจกรรมแข่งขันกีฬาในกลุ่มเครือข่าย กิจกรรมมุขิตาจิตกับผู้เกษียณอายุราชการ จึงทำให้การพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังที่ สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย (2560: 119) กล่าวว่า การมีมนุษยสัมพันธ์ของคนในองค์กร เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ต้องศึกษาและเรียนรู้ เป็นบุคลิกลักษณะของนักบริหารการศึกษา ที่บ่งบอกให้ทราบถึงลักษณะนิสัยเฉพาะตัวที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น เมื่อมีการติดต่อสื่อสารสัมพันธ์กันระหว่างบุคคล สอดคล้องกับ มาริษา สุจิตวนิช (2560) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ของคนในองค์กร ซึ่งมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลต่อบุคคล เพื่อให้มีความผูกพันเป็นมิตรต่อกัน มีความสุขในการทำงานร่วมกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ยึดเหนี่ยวให้บุคลากรอยู่กัองค์กรที่มีทัศนคติที่ดีต่องานและองค์กร

2. ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าตึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

2.1 ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าตึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 คือ ด้านความรู้ทางพหุวัฒนธรรม มีปัจจัยภายในที่สนับสนุนมากที่สุด คือ ด้านบุคลากร (Man : M1) ได้แก่ การให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าตึงฯ มีผู้บริหารและครูที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ชักนำ ผลักดัน กระตุ้น และให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรที่เข้ามาบรรจุใหม่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มพูนประสบการณ์ และทักษะในการทำงานตามโครงสร้างการบริหารใหม่ ส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะด้านพหุวัฒนธรรม สอดคล้องกับ ธนิต รัตนศักดิ์ดา (2565) กล่าวว่า การที่ผู้นำใช้กระบวนการชักนำบุคลากรให้ปฏิบัติตามความต้องการ กระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน ให้บุคลากรมีความเต็มใจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งตลอดจนทำให้ผู้ร่วมงานมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายขององค์กร อีกทั้งต้องมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ (Material : M3) ได้แก่ การเข้าถึงสื่อการเรียนรู้และแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่แตกต่างอย่างเพียงพอและทั่วถึง สอดคล้องกับ เสาวภาคย์ เพชรฤทธิ์ (2561: 72) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารด้านวัสดุอุปกรณ์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา คือ การให้บริการของหน่วยงานสนับสนุน แสดงให้เห็นว่า ให้มีหน่วยงานสนับสนุนที่มีหน้าที่ในการจัดหา และเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพเพื่อให้บริการแก่หน่วยงานต่างๆ และให้ความรู้ในการใช้และซ่อมแซมในเบื้องต้นเพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพมีความสะดวกและคล่องตัว

2.2 ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าตึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 คือ ด้านความรู้ทางพหุวัฒนธรรม มีปัจจัยภายนอกที่สนับสนุนมากที่สุด คือ ด้านสังคม (Social) ได้แก่ มีวัฒนธรรมการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่องในสังคม ทั้งอาจเป็นเพราะในกลุ่มเครือข่ายป่าตึงฯ มีการจัดกิจกรรมวัฒนธรรมพบปะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและชุมชน ผ่านประเพณีต่างๆในชุมชน วิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย มีการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ครูได้เรียนรู้วัฒนธรรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ปาลีดา สายรัตทอง พัฒนพิชัย (2564: 162) กล่าวว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม ต้องมีความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ภาษาท้องถิ่นที่จำเป็นต่อการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น คำนึงถึงการแสดงออกทางพฤติกรรมที่ส่งผลต่อความรู้สึกของบุคคลอื่น มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรภายในสถานศึกษาอย่างทั่วถึง เพื่อพัฒนาความรู้ทางพหุวัฒนธรรม รวมถึงด้านเทคโนโลยีที่สถานศึกษาต้องมีการเอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาความรู้ทางพหุวัฒนธรรม สอดคล้องกับ ปกรณ์ ลีสกุล (2561: 24) กล่าวว่า องค์ประกอบทักษะด้านดิจิทัลของภาวะผู้นำที่สำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักว่าจะต้องเป็นผู้ดำเนินการใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว เชื่อมมั่นในการใช้เทคโนโลยี สามารถจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมีอาชีพออกแบบสถานที่ทำงานเพื่อช่วยสร้างบรรยากาศให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และการเสริมสร้างพลังอำนาจด้วยเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าดิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีรายละเอียดดังนี้

1. ชั้นวางแผน (P-Plan)

กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าดิ่งฯ มีการสำรวจความต้องการของครูปฐมวัยเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ด้านพหุวัฒนธรรม สำรวจความต้องการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีที่จำเป็น เช่น คอมพิวเตอร์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตของครู เพื่อนำไปสู่การกำหนดแผนพัฒนา การวางนโยบาย กำหนดกิจกรรม การวางแผนงบประมาณและจัดหาทรัพยากร ที่สอดคล้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม สอดแทรกโครงการที่เกี่ยวข้องความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรมในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา รวมถึงการมีแผนรองรับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล โดยผู้บริหารมีการสร้างเจตคติที่ดี และสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

2. ชั้นปฏิบัติ (D-Do)

กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าดิ่งฯ จัดกิจกรรมอบรมเกี่ยวกับทักษะต่างๆทางพหุวัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างความรู้ทางพหุวัฒนธรรมกับครูปฐมวัยให้มีความหลากหลาย เช่น การแสดงศิลปวัฒนธรรมของชุมชน กิจกรรมการสร้างบันดาลใจจากผู้บริหารหรือครูผู้มีเชี่ยวชาญในการถ่ายทอดความรู้ทางพหุวัฒนธรรม เช่น กีฬาสีสัมพันธ์ของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ลูกเสือ – เนตรนารี กิจกรรมการเต้นจะคีของชนเผ่าลีซอ รวมถึงกิจกรรมที่สอดคล้องกับประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ การใช้ภาษาในการสื่อสาร สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้คนรู้สึกปลอดภัยที่จะแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน มีการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการเผยแพร่เกี่ยวกับวัฒนธรรมต่างๆ ผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย อีกทั้งการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนถือเป็นส่วนสำคัญ เพื่อร่วมกันส่งเสริมความหลากหลายทาง และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน จัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ในองค์กรให้ครูได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ทั้งนี้ผู้บริหารต้องเป็นผู้เปิดโอกาสให้ครูได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและในทางปฏิบัติผู้บริหารควรสร้างความเป็นกันเองในหมู่คณะ

3. ชั้นตรวจสอบ (C-Check)

กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าดิ่งฯ มีการนิเทศ ติดตาม ผลการนำไปใช้มาปรับปรุงและพัฒนาการต่อยอดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยผู้อำนวยการโรงเรียน หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานภายนอกที่ให้การสนับสนุน เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและความหลากหลายทางวัฒนธรรม การประเมินตนเองผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลในการสร้างความพร้อมของบุคลากรในสถานศึกษา อีกทั้งผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำที่ดี มีความเป็นกัลยาณมิตร ให้คำปรึกษา และรับฟังความคิดเห็นของครูทุกคนอย่างเท่าเทียม

4. ชั้นปรับปรุงแก้ไข (A-Action)

กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าดิ่งฯ มีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น การส่งเสริมให้บุคลากรมีการนำเทคโนโลยีนำเสนอผลงานผ่านแอปพลิเคชัน การศึกษาที่สอดคล้องความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรมผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม Work Shop การฉายภาพยนตร์ การจัดนิทรรศการ หรือสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมให้มีความทันสมัยและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ให้การสนับสนุนทรัพยากรบุคลากรที่จำเป็นต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมเป็นไปอย่างราบรื่น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่

จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าติ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น สะท้อนให้เห็นว่า ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร มีความสำคัญ และเป็นข้อที่ต้องการพัฒนามากที่สุด ดังนั้น เขตพื้นที่การศึกษาควรมีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาทั้งผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีการจัดทำโครงการที่พัฒนาและส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล เพื่อให้ผู้บริหารครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปต่อยอดการพัฒนาในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ระดับสถานศึกษา

จากการศึกษาปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัย พบว่า ปัจจัยฉุดรั้งคือ ประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานตามโครงสร้างการบริหารยังมีไม่มากพอ บุคลากรบางคนกำลังได้รับบรรจุใหม่ บางคนยังขาดความเข้าใจทักษะความรู้ทางพหุวัฒนธรรม บุคลากรยังขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรมในยุคดิจิทัล การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับพหุวัฒนธรรมของผู้เรียน ดังนั้น สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้เรียนรู้ประสบการณ์ทางด้านพหุวัฒนธรรม โดยจัดให้มีการอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การศึกษาดูงาน และการพัฒนาสื่อที่มีความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรม รวมไปถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับคนในชุมชนตามบริบทของสถานศึกษา

1.3 ระดับครู/บุคลากร

จากการศึกษาปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าติ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาป่าติ่ง ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งต้องมีการปฏิบัติให้เป็นตามทิศทางเดียวกัน และต้องมีคุณลักษณะทั้ง 5 องค์ประกอบ ดังนี้ ด้านความรู้ทางพหุวัฒนธรรม ด้านเจตคติที่ดีทางพหุวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในองค์กร ด้านการเปิดกว้างต่อความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรม และด้านการสนับสนุนทรัพยากร

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นการภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล ด้านเจตคติที่ดีทางพหุวัฒนธรรม ควรมีการพัฒนากระบวนการให้บุคลากรได้เข้าร่วมกิจกรรมหรือนิทรรศการจากความหลากหลายทางวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องในสถานศึกษาทุกระดับชั้นอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2 จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาควรมีนำไปทดลองใช้และมีการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัยในยุคดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์ แสนพงษ์. (2562). เทคนิคการวิเคราะห์สภาพการพัฒนาเพื่อการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา. มหาวิทยาลัย
กรุงเทพ, 115.
- ต่อเพราะ ดอละ. (2564). ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมกับการบริหารงานวิชาการ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, น.11.

- ธนิต รัตนศักดิ์ดา. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปราจีนบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกริก.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2555). วิธีการที่ถูกต้องและทันสมัยในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ปกรณัม ลีสกุล. (2561). Leadership in Digital Era: ภาวะผู้นำในโลกดิจิทัล. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2567, จาก
<https://today.line.me/th/pc/article/Leadership+in+digital+era>
- ปาติดา สายรัตทอง พัฒนพิชัย. (2564). การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของนักศึกษาครูในสามจังหวัด
ชายแดนภาคใต้. วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร, 11(2), 162.
- พระมหากัมพล อุดตปาโล (ชำนาญ). 2566. กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักพุทธธรรม. วารสารวิจัยนวัตกรรม
การศึกษาและเทคโนโลยี, 1(2), 76-90.
- พินิจ มีคำทอง. (2562). เทคนิคการวิเคราะห์สภาพการพัฒนาเพื่อการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา.
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 9(3), 113-115.
- มาริษา สุจิตวานิช. (2560). เอกสารประกอบการสอนวิชามนุษย์สัมพันธ์สาขาวิชานิติศาสตร์คณะวิทยาการจัดการ.
นครปฐม: มหาวิทยาลัยนครปฐม.
- รัชฎากร อัครจันทร์. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2567,
จาก <https://gsmis.snru.ac.th/e-thesis/>
- ศศิกร ทรวงบุญกุล, บุญเรียง ขจรศิลป์, ธนินาฏ ณ สุนทร. (2567). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
สำหรับผู้ดูแลเด็กปฐมวัยในโรงเรียนคาทอลิกของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่ตั้งอยู่จังหวัดกรุงเทพมหานคร.
วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 12(1), 77 - 89
- สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย. (2560). ทักษะการบริหารมนุษย์สัมพันธ์ตามแนวพุทธ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราช
วิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เสาวภาคย์ เพชรฤทธิ์. (2561). ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหาร
ศึกษา). วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้
- อุณดา โชติไสว. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.